Langs pastorieën en kapelletjes

Blauberg, Wolfsdonk, Herselt

Als je een rust- en stiltezoeker bent én graag van **LANDSCHAPPELIJKE VERGEZICHTEN** geniet, dan is deze wandeling er een op maat van jou. Je wandelt door bossen, langs weilanden, over heuvels en zelfs langs een wijngaard. Vergeet onderweg zeker niet de **TALRIJKE KAPELLETJES** te tellen.

AFSTAND	13,0 km
DUUR	2,5 uur
VERTREKPUNT	Knooppunt 147 (kerkplein Blauberg), Knooppunt 187 (Boeckxplein in Wolfsdonk-dorp) of Kerkstraat in Herselt
ALTERNATIEVE ROUTE	8 km (korte route). Het traject kan ingekort worden aan knooppunt 267. Volg daar knooppunten 154 en 149 naar 142.
PARKING	Bij alle drie de vertrekpunten is er parking
KNOOPPUNTEN	147 – 271 – 17 – 20 – 33 – 270 – 187 – 267 – 266 – 158 – 417 – 216 – 156 – 353 – 56 – 40 – Afwijking op knooppunten – 289 – 83 – 123 – 142 – 146 – 147
AARD VAN DE WEG	Veel onverhard

1

Je start de wandeling aan knooppunt 147, op het kerkplein van de **parochie Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt Ontvangen,** één van de welkompunten van Landschapspark de Merode. En terecht, want de gronden voor de parochie van Blauberg werden in 1858 geschonken door Graaf Charles de Merode. Hij financierde de bouw van de kerk, de pastorie en de vrije school in de hoop om in dit afgelegen gehucht enige beschaving binnen te brengen.

2

Aan de overzijde van de straat herken je ongetwijfeld meteen de **pastorie van Blauberg**. Het is een vrijstaand breedhuis met omhaagde tuin. Hier resideerden vanaf 1860 tot 1997 achtereenvolgens acht norbertijnen uit Tongerlo. Hen viel de taak te beurt het zielenheil van de parochianen te verzorgen. Nu is het een privéwoning.

3

Aan knooppunt 271 verlaten we de dorpskern voor de **bossen van Blauberg**. Je gedempte voetstappen over het naaldentapijt nodigen zeker uit tot stilte en genieten van de geluiden van het bos. De parochie Blauberg huisvestte heel wat gezinnen die leefden van seizoenarbeid. Een aantal inwoners ging aan de slag in de bosbouwactiviteiten van de Merode; anderen werkten in de bietenteelt en graanoogst in Wallonië. Verderop wisselen de dennen voor het landbouwgebied van Wolfsdonk. Een wit bakstenen Mariakapelletje tussen knooppunt 20 en 33 nodigt al heel wat jaren boeren en passanten uit tot een moment van devotie.

4

Eens je aan de rechterkant een **Sint-Antoniuskapel** hebt gespot, ben je in de dorpskern van Wolfsdonk aanbeland. Op 17 januari viert het dorp hier traditiegetouw zijn patroonheilige Sint-Antonius Abt.

5

Aan de overzijde van het kerkplein valt achter een ijzeren hek ongetwijfeld de prachtig onderhouden **pastorie** van Wolfsdonk op. Ze werd in 1830 gebouwd met de grandeur van een grotere dorpswoning in rode baksteen met witte accenten. Hoewel de norbertijnen van Averbode tussen 1662 en 1788 hier de mis verzorgden, waren ze niet de opdrachtgevers, wel de kanunniken van Sint-Geertrui uit Leuven. Die hadden het benoemingsrecht van de pastoor. De pastorie heeft dan ook niet de typische kenmerken van een norbertijnenpastorie. Welke deze kenmerken precies zijn, ontdek je later op de wandeling in Herselt. Pas op het einde van de 20ste eeuw huisvestte ze enkele norbertijnenpastoors van Averbode, waaronder Victor Couwenbergh, de grootste organist die de abdij van Averbode heeft gekend. Hij schilderde ook de kruisweg voor de kerk van Wolfsdonk-Dorp. De pastorie van Blauberg is nog steeds eigendom van de kerkfabriek van Blauberg en wordt door talrijke verenigingen gebruikt zoals Welzijnsschakel, het parochieteam, vzw Dekenaat Zuiderkempen regio Westerlo enz. Het gebouw met tuin sluit mooi aan bij de rustieke gevelpartij van het dorpsschooltje en de lokale feestzaal.

6

Vervolg korte route
Na knooppunt 267 voert de route je via knooppunten 154 en 149 terug door de weilanden richting knooppunt 142. Hier wordt je liefde voor mooie vergezichten vast en zeker beloond. Aan de grens met Blauberg wordt je blik getrokken door de **Weselberg**. Een ambitieuze naam voor deze beboste heuvelrug, maar hij is wel één van de typische noordoost-zuidwest georiënteerde Diestiaanheuvels die talrijker worden naar het zuiden van het Merodegebied toe. Stilaan wandel je via knooppunt 142 terug richting de dorpskern van Blauberg. Bij de dorpskerk verwelkomt de horeca je graag om terug op krachten te komen met een bier van Averbode of een streekgerecht.

7

Vervolg lange route
Wie uitgedaagd wordt om nog enkele kilometers meer te stappen, neemt aan knooppunt 267 de route naar knooppunt 266 en zo verder door naar de dorpskern van Herselt. Hier overheersen vooral naaldbossen. Die gaan over in een landschap van maïsvelden en hooilanden. Aan knooppunt 156 heb je al het begin van de klim van de **Kapittelberg** in de benen. De zuidelijke hellingen van deze beboste Diestiaanse heuvelrug waren al in de 15de eeuw beplant met wijnstokken. Onder meer door concurrentie van Franse en Duitse wijnen geraakten de Belgische wijngaarden in de 16de en 17de eeuw echter helemaal in verval. Pas in 1971 werd hier opnieuw het initiatief genomen om deze gunstige ligging te benutten en weer Belgische wijn te produceren. Wil je een hedendaagse kapittelwijn proeven, dan kan dit even verderop in de straat bij Ten Kapittel.

8

Na dit stevig stukje platteland bereik je het centrum van Herselt. Vanaf knooppunt 40 wijkt de wandeling voor even af van het knooppuntennetwerk af. Je loopt verder richting knooppunt 276 en houdt de Sint-Servatiuskerk aan als baken. De Sint-Servatiusparochie stond sinds 1365 onder het patronaat van de norbertijnen van Tongerlo. Achter de kerk loop je niet meteen naar rechts maar wel rechtdoor en houd je het plantsoen aan de rechterkant. Je blik wordt ongetwijfeld getrokken door **De Calvarieberg**, een opvallend monument in betonrustiek dat verwijst naar het

voormalige kerkhof hier. Van de groots opgevatte Calvariegroep blijft nu slechts het middengedeelte over. Het werd in 1914 gebouwd door de firma Janssens uit Westmeerbeek, gespecialiseerd in heel België voor de bouw van Lourdesgrotten en religieuze monumenten. De Calvarieberg is nu in erfpacht van de Kerkfabriek die het monument in 2021 restaureert. Vind je deze architectuur fascinerend? Dan moet je zeker een volgende maal de wandeling ‘Verstillen in de schaduw van de abdij’ inplannen. In het Mariapark maak je volop kennis met de hoogtijdagen van de betonrustiek.

9

Achter de Calvarieberg neem je rechts de Kerkstraat die verderop overgaat in de Vest. Op het einde van de weg neem je de Vest naar rechts. Je loopt nu langs de tuin van de **norbertijnenpastorie** van Herselt. Ze is meteen te herkennen als een typische norbertijnenpastorie met centrale voordeur, twee vensters aan beide zijden, twee verdiepingen en gelegen in een ruime tuin om te voorzien in het eigen onderhoud. Het gebouw huisvestte de privévertrekken en de leefruimten voor de pastoor, eventueel ook voor de onderpastoor, de huishoudster en soms ook een knecht. De parochianen konden er bij de norbertijnenpastoor terecht voor een gesprek in de ontvangstkamer annex studiekamer die dicht bij de inkomdeur was gelegen. Medebroeders die op bezoek kwamen, kregen er onderdak in de gastenkamer. De pastorie van Herselt is in 1775 gebouwd op de funderingen van de in 1596 gebouwde vroegere pastorie. De huidige voorzijde was bij de oudere pastorie echter de achterzijde. De officiële ingang lag tot 1775 aan de kant van de woonwijk De Vest. De voordeur gaf er uit op een nu verdwenen pad tussen de pastorie en de voormalige parochiehoeve dat uitgaf op de kerk. De pastorie oogt nu nog vervallen, maar de plannen voor restauratie tegen 2024 zijn in de maak.
Je passeert de pastorie langs de hoofdbaan en neemt aan de overzijde links de Blaubergsesteenweg tot aan het Veerlepad, dat zich aan de linkerzijde bevindt. Hier sluit je terug aan op het knooppuntennetwerk richting knooppunt 289. Na de dorpsdrukte ervaar je hier opnieuw de rust van het platteland van **het Merodegebied**. Stilaan wandel je via knooppunt 146 terug richting de dorpskern van Blauberg tot aan de kerk. Hier verwelkomt de horeca je graag om terug op krachten te komen met bier van Averbode of een streekgerecht.

Met dank aan Toerisme Provincie Antwerpen © 2021 | Nadruk of aanpassing onder gelijk welke vorm is verboden | Kaartontwerp TPA & Elke Feusels | www.provincieantwerpen.be | Voor verbeteringen en suggesties op de routes en de bewegwijzering: www.routedokter.be